БАРЛЫК ИЛЛӘРНЕҢ ПРОЛЕТАРИЙЛАРЫ, БЕРЛӘШЕГЕЗ!

ДУСЛЫК

КПССның ОКТЯБРЬ РАЙКОМЫ ҺӘМ ХАЛЫК ДЕПУТАТЛАРЫНЫҢ РАЙОН СОВЕТЫ ОРГАНЫ

ОРГАН ОКТЯБРЬСКОГО РАЙКОМА КПСС И РАЙОННОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №11 (7028) | 27 январь, 1990 ел. ШИМБӘ | Бәясе 3 тиен.

Көннең мөһим вакыйгасы

Бүген «Норлатнефть» НГДУсы спорт комплексында район колхоз-совхозлары товарлыклы-сөтчелек фермалары работниклары слеты ачыла.

Газетаның бүгенге саны шул чарага багышланган.

КПСС райкомында

Яшь коммунистларны тәрбияләүгә—даими игътибар

КПСС райкомы бюросының .3 январьда үткән чираттагы утырышы партия сафларына кандидатлыкка һәм членлыкка кабул итү белән башланып китте. Үз язмышларын партия белән бәйләргә карар кылган яшьләр арасында 61 нче тимер юл урта мәктәбе укытучысы А. В. Иванов, Ульянов исемендәге колхоз механизаторы А. Ф. Сабиров, «Москва» колхозы председателе А. Г. Гаврилов, Хафизов исемендәге колхозның кадрлар буенча инспекторы И. Д. Сибулатова, ит комбинаты суыткычы мастеры С. Н. Герасимов, Торнояс авыл клубы мөдире Ю. Г. Еграшкин һәм башкалар бар иде. Утырышта партия сафларына килүче яшьләргә сораулар аларның хезмәт эшчәнлеге, иҗтимагый активлыгы, үзгәртеп коруларга керткән шәхси өлеше, актив тормыш позициясе белән бәйлиләр иде.

Утырышта шулай ук бер төркем җитәкче работникларны раслау үткәрелде.

Көн тәртибендә үзәк мәсьәлә булып «КПСС Үзәк Комитетының Ташкент өлкә партия оешмасы буенча карары яктылыгында үзгәртеп кору шартларында партия сафларын ныгыту һәм яшь коммунистларны тәрбияләү буенча район партия оешмаларының эше турында»гы мәсьәлә каралды.

Бюро тикшерелгән 26 партия оешмасында КПСС членнарын тулыландыру өчен резерв булуын билгеләп үтте. 1988—1989 елларда КПСС членлыгына кандидатлар итеп 120 кеше кабул ителгән, аларның 98 е материаль җитештерү һәм халыкка хезмәт күрсәтү сферасында эшли, 40 процентка якыны дипломлы белгечләр. Барлык кабул ителгәннәрнең 63 проценты эшчеләр һәм колхозчылар.

Партия членлыгына кандидатларга КПСС сафларына керүгә хәзерлек барышында практик ярдәм күрсәтелә, аларга партия һәм җәмәгать поручениеләре йөкләнә, шәхси сыйфатлары тикшерелә. Партия членлыгына кандидатларның һәм яшь коммунистларның күпчелеге даими партия поручениеләре үтиләр. КПСС сафларына килүче яшьләрнең күпчелеге актив тормыш позициясенә баса, производство коллективларында

(Башы. Ахыры 4 биттә).

Дүртмеңчеләр дүртәү

Узган ел «Путь к коммунизму» колхозында һәр сыердан 3503 килограмм сөт савылды. Беренче товарлыклы - сөтчелек фермасында бу күрсәткеч шактый югары —3648 килограмм.

Элекке еллардагыдан аермалы буларак, 1989 елда да хуҗалыкта дүртмеңчеләр саны артты. Дүртәү алар. Шуларның өчесе—Галина Кузьмина, ике адаш Хворостьева һәм Герасимова Валентиналар—беренче товарлыклы-сөтчелек фермасы савучылары. Өчесе дә уңганнар, җитезләр. Узган ел һәр сыердан 4139—4010 килограмм сөт савып алулары да шуның нәтиҗәсе.

Дүртмеңчеләрнең дүртенчесе Вера Ханская— икенче ферма савучысы. Ул тәҗрибәле савучы, һәрчак алдынгылар исемлегендә. Узган елгы күрсәткечләре дә күркәм. В. Ханскаяның һәр сыердан сауган сөте 4003 килограмм булды.

М. ЛЫКОВА.

Беренчеләр

«Комбайн» колхозының товарлыклы-сөтчелек фермалары савучылары яңа елны күркәм уңышлар белән башлап җибәрделәр. Фермаларда күтәренке хезмәт, үзара социалистик ярыш киң җәелдерелгән. Ярышта икенче ферма савучылары алда бара. Алар беренчелекне кулдан ычкындырмас өчен көрәшәләр.

Бүген ферма буенча 10 килограмм сөт савыла. Алдынгылар Әкълимә Исхакова көнгә 13—14 килограмм, ә Җария Шәрәпова группасында савым 15—16 килограмм.

БЕЗНЕҢ ДЕВИЗ: УДАР ХЕЗМӘТ!

Максат—4000 килограмм

«Чишмә» колхозы савучылары ярышында Насыйх Мугаев белән Вәсилә Рәхимовага тиңнәр булмады.

Савучыларның икесе дә менә дигәннәр. Тәҗрибәләре бай. Икәү бер группа терлекләрен карыйлар. Бер-берсен аңлашып, тату эшләү нәтиҗәсендә хезмәт күрсәткечләре дә елдан-ел яхшыра. Әйтик, 1988 елда аларның һәр сыердан сауган сөтләре 2680 килограмм булса, узган ел бу күрсәткеч 3698) килограммга җитте. Бу —тулаем хуҗалык буенча иң югары күрсәткеч. Н. Мугаев белән В. Рәхимова агымдагы елда дүртмеңчеләр сафына чыгу өчен тырышалар.

Р. МОРТАЗИНА, экономист.

Уңган да бу Әлфия

Ульянов исемендәге колхозның таварлыклы-сөтчелек фермасы коллективында сөт чишмәләре саекмасын өчен икеләтә энергия белән эшләүче алдынгылар байтак Сыер савучы Әлфия Солтановна Минхәерова—шундыйларның берсе. Ул фермага моннан 13 ел элек килде һәм шушы көннән бирле үз хезмәтен намус белән башкара. Үз вазифасына аеруча җаваплылык хисе белән караганга Ә. Минхәерованың соңгы эш күрсәткечләре дә күркәм булды. Узган ел ул үз группасындагы малкайларының һәркайсыннан 3848 килограмм сөт савып, ярышта җиңүче исемен яулады.

Г. РИЗАТДИНОВА.

Беренчелек Гүзәлдә

«Татарстан» колхозы товарлыклы-сөтчелек фермасына Гүзәл Хуҗиәхмәтова унынчы классны тәмамлагач эшкә килде һәм беренче көннән диярлек алдынгылыкны үз кулына алды. Яшь, җитез кыз бөтен тырышлыгын куеп эшләгәнгә дә уңышлар аңа һәрчак юлдаш була. Бүгенге көндә Г. Хуҗиәхмәтова үз группасындагы һәр сыердан тәүлеккә уртача 13,4 килограмм сөт сава. Сыер савучылар Ә. Миндубаева, А. Мифтахова да ярыш маягыннан калышмыйлар. Аларның һәр сыерга уртача тәүлеклек савымнары 10,5—9,9 килограмм.

Ф. ВӘЛИӘХМӘТОВ, экономист.

Күмәк көч белән

Муса Җәлил исемендәге колхоз товарлыклы-сөтчелек фермасы хезмәтчәннәре кабул ителгән планнарын срогыннан алда үтәү өчен вакыт белән исәпләшмичә, күмәк көч куеп эшләделәр. Шундый бердәмлек, тырышлык нәтиҗәсендә колхоз буенча һәр сыердан 3220 килограмм сөт савылды.

Ярышның алгы сафында тәҗрибәле сыер савучы, озак еллар фермада намуслы хезмәт куючы Зәйнелгарәп Якуповна Гыйләҗева атлый. Ул узган ел һәр сыерга уртача 4002 килограмм сөт сауды. Гөлсирә Габитова, Миннегөл Сафиуллина да аның үкчәсенә басып киләләр.

Шунысы куанычлы, хезмәттәшләре тарафыннан яшь сыер савучыларның берсе Илшат Хәсәнҗановка да хөрмәт зур. Ул урта мәктәпне тәмамлагач фермага килде һәм беренче көннән үк җиң сызганып эшкә тотынды. Остазлары һәрчак ярдәмгә әзер торганга, Илшат бу һөнәрне тиз арада үзләштерде һәм хәзер яхшы нәтиҗәләргә ирешә.

И. ЗӘЙНУЛЛИН.

Язмыш кешене кайларда йөртми дә, кем белән очраштырмый. Әгәр дә дистә еллар элек Нәфинәнең киләчәктәге тормышы ызандаш район белән бәйле булыр дип әйтсәләр, моңа бәлки үзе дә ышанмаган булыр иде. Язмышлардан узмыш юк. Менә инде бер дистә елдан артык Әлки районы кызы Нәфинә Түбән Норлат авылында яши. Фермада сыерлар сава ул. Нәфинә тырышлыгы белән коллектив членнары, авылдашларының ихтирамын яулады. Әле менә узган ел кулдашы Миния Бикташева белән һәр сыердан уртача 3648 килограмм сөт савып алдылар алар. Бу—1988 елдагыдан 537 килограммга артык.

Рәсемдә: «Кондырча» хуҗалыкара берләшмәсе сыер савучысы Н. Әбҗәлимова.

Дым туплыйлар

1700 гектар. «40 лет Победы» колхозының тәҗрибәле игенчеләре Владимир Никитин, Виктор Маринин, Михаил Дегтев һәм Сәлим Ханиев үзләре йөртә торган ДТ-75 тракторлары белән шул кадәр мәйданда беренче кат кар тоттылар.

Алар көн саен иртәдән кичкә кадәр хезмәт куеп смена заданиесен 1,5—2 тапкырга арттырып үтәүгә ирештеләр. Кышкы мөһим агрочараны кыска срокта үтәү өчен техникадан рациональ файдаландылар.

Хәзерге вакытта эш сөючән механизаторлар чәчүлек җирләрдә икенче кат кар буразналары сызалар. Кышкы чорда күбрәк дым туплап калу—аларның максатлары.

Ә. ШӘЯХМӘТОВ.

Дан сиңа, хөрмәтле терлекче!

Кышлату уңышлы бара

—Илюткино һәм Әхмәт бригадалары базасында «Москва» колхозы оешкач безгә товарлыклы-сөтчелек фермасын оештыру бик авыр булды. Мөгезле эре терлекләрне, бигрәк тә савым көтүен урнаштыру өчен бина булмавы эштә күп кыенлыклар тудырды. Муса Җәлил исемендәге колхоздан бүлеп бирелгән малларны алып кайтып кертергә ферма әзер түгел иде. Бөтен көчне туплап буаз сыерларны урнаштыру өчен урын ясадык. Шулай итеп товарлыклы-сөтчелек фермасы оештырылды, —дип башлады үзенең сүзен хуҗалыкның баш зоотехнигы Н. Н. Угамзаров.

Колхозның савым сыерлары асрала торган 100 башка исәпләнгән абзар буйлап йөргәндә баш белгеч ферма коллективы белән таныштырды.

—Монда малларны дүрт сыер савучы карый. Аларның һәрберсенә 25 әр баш мал беркетелгән. Сыер савучылар Зоя һәм Ирина Максимовалар, Ирина Казакова һәм Елена Петрова вазифаларын күңел биреп башкаралар.

Көн башланган гына чак. Ә инде савым сыерларга бирелгән азыкларны кайтаручы терлекчеләр Петр Лягашкин һәм Юрий Антонов эш урыннарына килгәннәр. Азыкны ташырга тиешле тракторны көтеп торалар. Үзләре кулларындагы сәгатькә карап алалар.

—Төшке савымга кадәр азыкны кайтарып җиткерә алырбызмы икән соң?—диләр алар.

Ә аларга һәр малга бирелгән катнашазык, силос һәм сенаж, салам кайтарасы бар. Моның өстенә патока кертәсе бит әле. Менә шуңа да борчылалар алар.

Бу эш сөючән терлекчеләр хезмәт күрсәтә

(Ахыры 3 нче биттә).

Сания Галимовна Гайнетдинова товарлыклы-сөтчелек фермасына 1983 елда килде. Кече яшьтән колхоз эшендә чыныгып үскән кызга савучы һөнәре күптәннән таныш иде. Шуңа да карамастан, тәҗрибәле савучылардан өйрәнер нәрсәләре дә аз булмады. Сания Фәтхетдинова, Әкълимә Исхаковалар кебек оста савучылар янында эшләве үзе зур бәхет иде аңа. Хәер, ул бүген дә Әкълимәләр, Әлфияләр, Җарияләр белән бергә эшли һәм алдынгылардан калышмас өчен көрәшә. Колхоз савучылары эше белән гомумән кызыксына, алар хезмәтен күзәтеп бара.

Сания Гайнетдинова былтыр һәр сыердан сөт алу буенча колхозда өченче урында иде. Быел ел башыннан группасындагы 25 баш сыерның һәркайсыннан мул сөт сава.

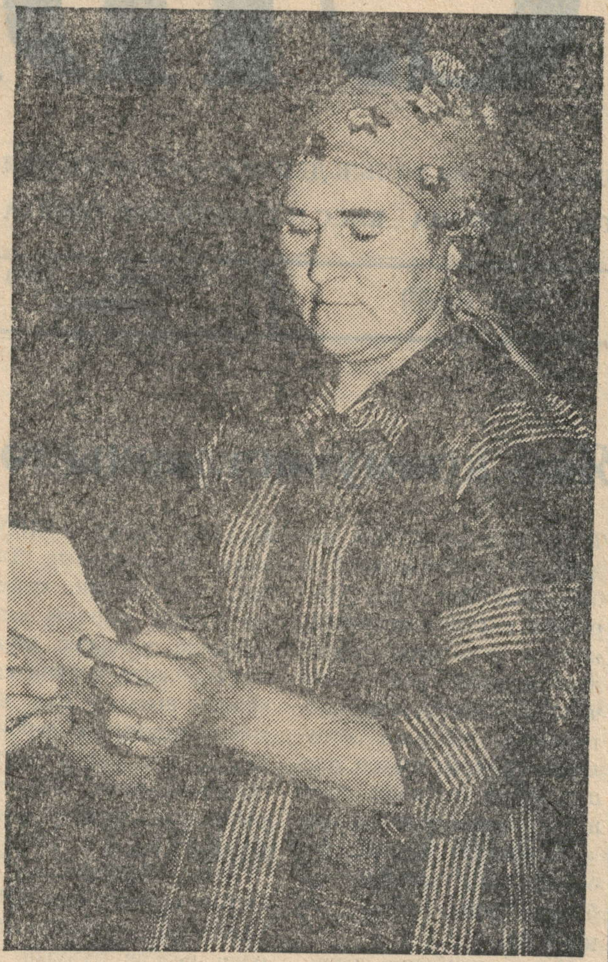

Рәсемдә: «Комбайн» колхозы савучысы С.Гайнетдинова.

Биш мең чиге ерак түгел

«Рассвет» совхозында аренда подряды киң яклау тапты. Бүгенге көндә биредәге ике товарлыклы-сөтчелек фермасы да тулысынча яңа алым белән эшли. Икенче товарлыклы-сөтчелек фермасыннан Рәшидә һәм Хәниф Шәриповлар җитәкчелегендәге звено узган ел арендачылар арасында җәелдерелгән социалистик ярышта җиңеп чыкты һәм күркәм нәтиҗәләргә ирештe. Алар һәр сыердан ел буена 4585 килограмм сөт савып алдылар, бер кешегә 27000 сумлык продукция җитештерделәр. Бу арендачылар, ягъни Рәшидә, Хәниф, киленнәре Венера һәм уллары Әхмәт карамагында 80 баш бестужев токымлы сыер бар. Алар бүгенге көндә һәр сыердан тәүлеккә уртача 9,1 килограмм сөт савалар. Шул ук фермадан Илдус Туктамышев, Ринат Тимербулатов җитәкчелегендәге аренда звенолары турында да бары тик җылы сүзләр генә әйтергә була. Аларның еллык күрсәткечләре 3386—3340 килограмм.

Беренче товарлыклы-сөтчелек фермасы арендачылары да сынатмый эшлиләр. Минталип Гобәйдуллин җитәкчелегендәге аренда звеносы ел башыннан 4575 килограмм сөт саудьі. Шамил Сатдаров, Минзаһит Билданов җитәкчелегендәге аренда звенолары да өчмеңчеләр чиген үттеләр.

Әйтергә кирәк, ике фермада да хезмәт шартлары әйбәт, эшне механикалаштыруга да зур әһәмият бирелә. Малларның рационы һәрчак игътибар үзәгендә тора. Көненә рационда каралганча 20 килограмм силос, сыер башына 5 килограмм катнаш азык, 10 килограмм азык чөгендере, ярты килограмм патока, 20 килограмм жом бирелә.

Совхоз буенча барлыгы 3600 килограмм сөт савып алынды. Бу узган елдагыдан 265 килограммга артык.

«Рассвет» совхозы арендачылары киләчәктә дүртмеңчеләр чиген дә үтеп, бишмеңче булырга хыялланалар. Бу үргә дә ерак түгел. Тик тагын да күбрәк энергия сарыф итәргә һәм зуррак тырышлык куеп эшләргә генә кирәк.

В. САТДАРОВ,

баш экономист.

Раҗиянең беркайчан да мәшәкатьле авыл тормышыннан аерыларга уйлаганы булмады. Урта мәктәпне тәмамлауга, үз тормышын авыл хезмәте белән бәйләде ул: сыерлар саварга кереште. Гаилә корды, балалары булды, әмма сайлаган һөнәреннән аерылмады. Хәзер дә Раҗия «Алга» колхозының икенче товарлыклы-сөтчелек фермасында эшли. Исеме һәрчак алдынгылар сафында аның. Үткән ел да үз карамагындагы малларның һәркайсыннан 3465 килограмм сөт сауды ул. Бу—тулаем колхоз буенча икенче күрсәткеч.

Сүз уңаеннан, Йосыповлар гаиләсе гомумән колхозда иң булдыклы, эшчән семьялардан санала. Гаилә башлыгы Зөфәр —механизатор, озак еллардан бирле намуслы хезмәт куя. Гаиләдәге ул һәм кыз да яшьтән үк кул арасына кереп, эшкә күнегеп үсәләр.

Безнең штаттан тыш фотохәбәрчебез Җ. Латыйпова Р. Йосыпованы җәй көне район терлекчеләре бәйрәмендә фотога төшергән булган. Савучының йөзе якты бүген: район терлекчеләренең бүгенге бәйрәменә матур күрсәткечләр белән килде ул.

● Бер колхоз хәбәрләре

Арендачы гаиләләр

—Савым сыерларын бер елга арендага алып эшләп карарга тормыш иптәшләребез кызыктырдылар, —диделәр шактый тормыш тәҗрибәсе туплаган, элек игенчелек тармагында хезмәт куйган ир-ат колхозчылар. Иптәшләребез белән ризалаштык һәм 10 кеше составында аренда звеносы оештырдык. Колхоз идарәсе белән ике яклап килешү төзедек. 112 баш сыерны һәм абзарны арендага алдык.

Чыннан да, бер дистә елга якын терлекчелектә эшләүче Тәскирә Вәлиева звеносы узган ел башында оешты. Алар 18 кеше эшли торган фермада үзләренең тормыш иптәшләре белән унау гына эшләргә булдылар. Слесарь- оператор, кочегар вазифаларын да үз өсләренә алдылар. Моның өстенә атлар белән азык кайтару һәм башка вак-төяк эшләрне башкару да аларга калды. Шулай да хезмәт чыныгуы алган ир-атлар бирешмәделәр. Үзара дустанә мөнәсәбәттә торып йөкне тигез тартырга тырыштылар алар.

Инде менә бер ел вакыт үтеп тә китте. Эшкә йомгак ясар чак җитте. Әйдәгез, кайбер саннарга күз салыйк. 1989 елда арендачылар малларның һәркайсыннан уртача 3758 килограмм сөт савып алуга ирешкәннәр. Ел әйләнәсенә 4209 центнер продукция дәүләткә озатылган. Барлык продукциянең 98 проценты беренче сорт белән сатылган. Коллективта хезмәт дисциплинасы яхшырган. Хезмәт җитештерүчәнлеге арткан. Продукциянең үзкыйммәте арзанайган. Кыскасы, аренда звеносы яңача эшләүнең файдалы булуын күрсәтте. Шуңа да ел дәвамында товарлыклы- сөтчелек фермасы тулысынча аренда подрядына күчерелде. Бу звенодан тыш тагын ике звено оешты.

Аларның берсен тәҗрибәле терлекче Сания Шәрәфетдинова, икенчесен Минсара Гарифуллина җитәкләделәр. Бу звенолар 5 әр кешедән төзелде. Алар үз карамакларына 56 шар баш мөгезле эре терлекне арендага алдылар. Тырышып эшләп әйбәт нәтиҗәләргә ирештеләр. Соңрак эшкә керешү нәтиҗәсендә күрсәткечләрдә бераз чуарлык булды. Киләчәктә моңардан нәтиҗә ясап, булган кимчелекләр өстендә эшләү зарури.

Тулаем, «40 лет Победы» колхозының товарлыклы-сөтчелек фермасы колективы агымдагы елда да яуланган үрләрдән чикмәскә тырыша. Хәзергесе вакытта аренда коллективлары белән тагын килешү төзү турында сүз алып барыла.

Бер сүз белән әйткәндә, хуҗалыкта аренда ысулы ныклап өйрәнелә, камилләштерелә бара.

И. КӘБИРОВ.

һӘР КӨННЕ—849 грамм

«40 лет Победы» колхозы. Тәҗрибәле терлекчеләр ирле-хатынлы Гөлсем һәм Галимулла Насыйбуллиннар узган елда колхоз идарәсе белән ике яклы килешү төзеп, сыерларны бозаулату бүлеген арендага алдылар. Беренче көннән җиң сызганып намуслы хезмәт куя башладылар. Шуңа да айдан-айга маллардан югары артым алуга ирешеләр алар.

Арендачылар сыерларны бозаулаталар, алынган үрчемне 20 көнгә кадәр салкында үстерәләр һәм башка терлекчеләргә тапшыралар. Узган елда бу ысул белән үстерелгән малларның көн саен 849 грамм үсеш бирүенә ирештеләр алар.

Бу гаилә янәшәсендә эшләүче Сания Фәйзуллина һәм Миннегөл Кадыйрова группаларында да артым югары. Терлекчеләр үзара ярдәмләшеп һәм киңәшеп эшләп, алган йөкләмәләрен намус белән үтиләр.

С. ВӘЛИӘХМӘТОВ.

Илгә байлык, нигъмәт бирүче!

Ышаныргамы әллә ышанмаскамы?

Шикәр заводының «Эврика» яшүсмерләр клубында беренче тапкыр «НЛО (билгесез очучы объект): мистика яки чынбарлык» дигән темага диспут уздырылды. Бу чараны хуҗалыкара төзелеш оешмасының комсомол комитеты каршындагы дискуссия клубы оештырды. Сөйләшүне ВЛКСМ райкомының икенче секретаре Р. Сөнгатуллин ачты. Аннары шул клубның пропагандисты И. Спасова төрле газета-журналларда бу темага карата язылган материаллар белән таныштырды. Халык авызыннан ишеткән имеш-мимешләрне сөйләде. ВЛКСМ райкомының беренче секретаре И. Н. Куликов матбугат битләрендә басылып чыккан хикәяләрне укыганнан соң үзендә туган фикерләр белән уртаклашты. Комсомол лидеры чыгышыннан соң залда тыңлап утыручылар җанланып киттеләр. Үзләренең уй-фикерләрен сөйләделәр. Кайберәүләр андый билгесез очучы объектны үз күзләре белән күрүләрен бәян иттеләр. Ахырдан сүз алган өченче мәктәптә физика һәм астрономия фәннәрен укытучы Б. Ф. Мокеев алдан чыгыш ясаучыларга үзенең капма-каршы фикерен игълан итте.

Дискуссиядә катнашучылар бу темага сөйләшүне алга таба да дәвам итәргә кирәк дигән уй белән таралыштылар.

Шул максаттан газета укучыларга бер үтенеч лар: әгәр дә сез дискуссия клубы члennарының башлангычын кирәк дип тапсагыз, бу турыда район газетасына хәбәр итә аласыз. Үзегез күргәннәр, белгәннәр һәм ишеткәннәр турында язып җибәрегез.

И. ИСХАКОВ.

Кышлату уңышлы бара

торган ферма янәшәсендәге икенче бинада сыерларны бозаулату бүлеге урнашкан. Анда хәзерге вакытта 50 гә якын сыер һәм 30 лап бозау асрала. Аларны тырыш һәм намуслы терлекчеләр Валентина Константинова һәм Галина Казакова карыйлар. Яңа туган бозаулар махсус читлекләрдә асрала. Яшь маллар исән-имин үсәләр. Алынган үрчемнең үлем-китеменә юл куелмый.

Шул ук ферманың икенче башында төзү эшләре бара. Анда азык улаклары автоэчергечләр вакуум торбалары монтажлана. Янкорма итеп төзелгән бинада да эш кайный. Төзүчеләр стеналарны штукатурлыйлар, түшәмнәрне агарталар. Янкормада машина, суыткыч, котельный бүлмәләре белән берлектә сауна һәм кызыл почмак та төзелә. «Терлекчеләргә киеренке эш көненнән соң ял итәргә шартлар тудырырга тырышабыз», —ди баш белгеч.

Хуҗалык мөгезле эре терлекләрне юнәлешле үстерү белән дә шөгыльләнә. Хәзерге вакытта фермада 219 баш мөгезле эре терлек асрала. Аларны берсеннән-берсе тырыш Агриппина Салмина, Анна Семибратова, Нина Илгузина һәм Юлия Богданова карыйлар. Маллар иртәнге караудан соң прогулкага чыгарыла. Уңган терлекчеләр малларның һәркайсыннан тәүлек саен 700 граммга якын артым алалар.

Икенче бинада өч центнердан да ким булмаган авырлыктагы 100 баш тана асрала. Ул малларны өч дистә елга якын терлекчелектә эшләүче Геннадий Иванович Исаков һәм 20 еллап шул тармакта хезмәт куючы Константин Аркадьевич Артемьев карыйлар.

Хәзерге вакытта бу терлекчеләр карамагында да 50 баш буаз тана бар. Алар ул малларны бозаулату бүлегенә тапшырып, яшь таналар алырга хәзерләнәләр. «Менә шулай елның-елы эшлибез инде», —диләр терлек караучылар.

Товарлыклы- дуңгызчылык фермасындагы эшнең торышы белән танышканда да шактый уңай күренешләргә тап булырга туры килде. Төп аналар, яшь дуңгыз балалары һәм симертүдәге маллар асрала торган биналар төзек, иркен, якты һәм җылы. Маллар көр-таза булып үсәләр. Зоя Степанова, Мария Яковлева һәм Надежда Казакова алынган үрчемнең исән-имин үсүе өчен зур тырышлык куялар. Аларга мич ягучы һәм оператор булып эшләүче Александр Степанов та зур ярдәм итә. Ул малларга ашату өчен ботка да ясый. Үстерү группасын караучылар Роза Николаева, Лидия Прокопьева һәм Нина Артемьева да күркәм уңышларга ирешәләр. Декабрь аенда 322 баш дуңгыз баласы үстереп дуңгызлар симертү буенча «Октябрь» хуҗалыкара берләшмәсенә озатканнар. Январь аенда тагын 100 баш илтеп тапшырырга исәп тоталар алар.

Хуҗалыкның Әхмәт бригадасындагы товарлыклы-сөтчелек фермасына килгәндә төшке савым якынлашкан иде. Сыер савучылар хәзерләнгән болгатманы салам өстенә сибү белән мәшгуль иделәр. Алар болгатманы узыша-узыша ташып бетерделәр. Әмма төшке савымны тиз генә башлый алмый тордылар. Чөнки югары көчәнешле электр линиясеннән килә торган электр тогының көчәнеше җитеп бетми. Кыскасы, өченче фаза юклыгы беленде.

—Бу беренче тапкыр гына түгел инде, —диештеләр бригада җитәкчеләре. —Берничә тапкыр район электр подстанциясе җитәкчеләре белән элемтәгә кердек, әмма файда гына юк. Килергә, карарга вәгъдәләр бирәләр, тик шуннан кала берни эшләнми. Инде үзебез казып трансформатор урнаштырдык, шуңа чыбыклар сузып тоташтырасы гына калды, тик ул эшләрне колхоз электриклары башкара алмый. Менә шул сәбәпле Әхмәт авылы кешеләре иза чигәләр.

Шулай булуга карамастан, икенче бригада савучылары бүгенге көндә уртача 10 ар килограмм сөт савып алалар. 1989 елда Маһирә Исмәгыйлева, Фәридә Морадыймова һәр сыердан 3463 —3410 килограмм продукция алганнар. Мәрьям Гыймадиева, Фәния Идрисова, Рабига Даутова, Суфия Вәлиуллина да хезмәттәшләреннән күпкә калышмыйлар. Бу сыер савучыларның хезмәт уңышында терлекчеләр Мингазыйм Галәветдинов, Мансур Галимов, Сәлимгәрәй Мостафин һәм Фәрит Җаббаровларның да өлеше бар.

Әхмәт бригадасында эшләүче Вәлиәхмәт Миннебаевич Мостафин 20 көнлек бозауларны кабул итеп 3—3,5 центнерга кадәр үстерү белән шөгыльләнә. Кабул итеп алган малларны исән-имин үстерү өчен зур тырышлык куя ул.

—Мөгезле эре терлекләрне арендага алып үстереп бирергә дә исәп бар, —ди ул.

«Большевик» колхозы составында чагында гаиләләре белән бер ел арендада эшләгәннәр алар. Тик ул колхоз составыннан аерылу сәбәпле исәп-хисап эшләре ясалмаган әле. Менә шуңа битараф та инде олкән терлекче.

Гомумән, «Москва» колхозы терлекчеләре кышлату чорында киеренке эшлиләр. Агымдагы елны яңадан-яңа уңышларга ирешеп тәмамлау өчен тырышалар.

И. КӘБИРОВ.

Фәнүзә Сәмигулловна дыйкованың авылынн читкә китеп яшәу сында уйлап та карады булмады. Кендеге ән җиргә береккән естьян кызы яшьли хоз эшенә кушыла. са Җәлил исемендәге хозда 32 ел буена мәт итә Фәнүзә Сәулловна.

Ире фаҗигале төстә ак булгач та 4 бала аякка бастыру өчен ч куярга туры килми. Инде балалары да җитте, әмма Фәнүзә ыйкова хезмәтен ташларга уйламый.

Ул 1884 елдан бирле товарлыклы-сөтчелек фермасында бозаулату бүлегендә эшли. Бу эшне уңган, иң намуслы кешегә генә ышанып тапшыралар. Алдынгы терлекче бу ышанычны тырыш хезмәте белән аклый. Ә бит бу бүлектә эшләүчеләр сыерларны савып кына калмыйлар, яшь үрчемне дә саклап үстерәләр. Биредә дә Фәнүзә Сәмигулловна алдынгылар сафында. Ул үз группасындагы яшь бозаулардан тәүлеклек артымны 800 граммга җиткерә.

Тәҗрибәле терлекче балаларында да хезмәткә мәхәббәт тәрбияли алган. Аларның һәрберсе тормышта үз урынын тапкан. Ә менә кече кызы Роза әнисе юлыннан киткән. Ул авыл мәктәбенең 10 классын тәмамлагач, әнисе янына эшкә килә һәм аңардан маллар карау серенә өйрәнә.

Рәсемдә: Муса Җәлил исемендәге колхоз терлекчесе Ф. Садыйкова.

Терлекчелек—удар фронт

Яңа уңышларга таба

Элек сөт җитештерү буенча гел тәнкыйть үзәгендә торган «Правда» колхозында үткән ел 1988 елдагыга караганда һәр сыердан сөт савуны 500 килограммга арттыруга ирештеләр. Хуҗалыкта булганда мондый тиз күтәрелешнең сәбәпләре белән кызыксындык.

—Элек сыер савучылар бер сменада эшләделәр, ике сменалы эшкә күчкәч, аларның да хезмәте җиңеләя төште, артым да күренә башлады,— ди бу турыда инде күп еллар буе шул ферма мөдире булып эшләүче В.Ф. Совков. —Безне бөтен бәлалардан арендага күчү дә коткарды диярго була. Фермада яшьләр юк, еллар буе эшләгән хатын-кызлар авырып китсәләр дә алмаштырырга кеше юк иде. Арендага бүленеп ике звено эшли башлагач, шул кайгыдан котылдык. Андагы сигез савучы чиратлашып ял итә, сыерларның савылмыйча калу куркынычы юк. Ә иң мөһиме, аренда хезмәт дисциплинасын җайга салды. Биредә беркемнең дә күршесеннән калышырга хакы юк, чөнки савылган сөт бер казанга җыела һәм хезмәт хакы да һәркемгә бер күләмдә исәпләнә.

Ферма мөдиренең фикерен куәтләп, сүзгә «Правда колхозы председателе А. Н. Сидоров кушылды.

—Ни генә әйтсәң дә, уңышның төп факторы булып һәрвакыт кеше, аларның хезмәте тора. Малларны күңел биреп карау мөһим.

Монда шундый савучылар бар да. Звено җитәкчесе Г. Изотова, савучылар О. Хурина, Р. Тютина, З. Онгина, Н. Хурина, терлекчеләр А. Федошкин, Л. Цыганов, В. Изотовның бу уңышта аеруча өлешләре зур.

Сөт савуны арттыруның стимулы да бар бит. Быелгы уңыш өчен алар КамАЗ машинасы алачаклар.

Товарлыклы-сөтчелек фермасында хәзер эшләр ничек бара соң? Бүгенге көндә савым үткән елдагыдан 900 граммга артыграк. Былтыр шул вакытта бер сыердан 6,7 килограмм сөт алынган булса, быел 7,6 килограммга күтәрелде.

Кышлату чорында терлекчелекнең уңышлы эшләвен азык утары һәм азык хәзерләү цехы тәэмин итә. Биредә азык хәзерләү цехы, ферма мөдире әйткәнчә, якынча 40 процентка гына эшли. Чөнки салам парландыру өчен җиһазландырылган азык цехы хәзерге таләпләргә җавап бирми. Анда бары тик ботка пешерелә. Ә ваклап тапатылган салам читтән кайтарыла. Дөрес, базларда җәйгә чыкканчы җитәрлек сенаж һәм силос запасы тупланган. Терлекләр һәрвакыт утарга чыгарылалар. Анда улаклар һәм ял итү өчен салам җәелгән өемнәр хәзерләнгән.

Сөтне савып алгач, аны үз вакытында, сыйфатлы килеш тапшыру пунктына илтү дә мөһим. Бу яктан аларда төп проблема— суыткыч булмау. Юк дип әйтү дә дөрес булмас, ике корпуста ике суыткыч тора, тик аның берсе бөтенләй эшләми, ә икенчесен ун көнгә бер төзәтеп торганлыктан, һәр ремонт саен 70—80 сум акча югалталар. Ә сөт заводында суытылмаган сөтнең бәясе дә төшә. Шуңа да карамастан, Богдашкино терлекчеләре үз урыннарында зур кызыксынучанлык белән эшлиләр. Һәм киләчәктә тагын да күбрәк сөт савып алу өчен уңайлыклар тудырылыр дип өметләнәләр һәм яңа уңышларга ашкыналар.

Ф. ВӘГЫЙЗОВА.

Яшь коммунистларны тәрбияләүгә—даими игътибар

(Ахыры. Башы 1 биттә).

авангард, тормышта үрнәк була, үзләренең профессиональ һәм идея-теоретик белем дәрәҗәсен күтәрә бара.

Әмма бу мәсьәләне өйрәнү барышында ачыкланганча, партия оешмаларының КПСС сафларына кабул итү һәм яшь коммунистларны политик сугышчылар, партия линиясен тормышка актив үткәрүчеләр буларак эшчәнлеге заман таләпләренә тулы җавап бирми әле.

Күп партия оешмаларында КПСС сафларына кабул итү эшендә шаблон, мәсьәләгә өстән генә якын килү очраклары күзәтелә. Рекомендацияләр биргәндә принципсызлыкка юл куела. Аларның күбесендә керүчеләрнең политик, эшлеклелек һәм мораль сыйфатлары объектив чагылдырылмый, бер-берсен кабатлый. Күп партия оешмаларында КПСС сафларына керүче яшьләрне тәрбияләүнең төгәл системасы эшләнмәгән. Кандидатларның һәм яшь коммунистларның порученниеләрне үтәвенә нәтиҗәле контрольлек оештырылмый, отчетлары тыңланмый, партия төзелеше нигезләренә өйрәтү җайга салынмаган.

Бу мәсьәләне тикшерү барышында чыгыш ясаган КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов хезмәт ияләре арасында партия, аның киләчәге белән кызыксыну үсүен, аның сафларына күңелләре белән үзләре тартылган яшьләрне кабул итү кирәклеген билгеләп үтте. Норлат тимер юл станциясе узел партия комитеты секретаре Р. М. Миннебаев рекомендация бирүчеләргә таләпчәнлекне арттыру кирәклегенә басым ясады. Норлат разведка бораулавы идарәсе парткомы секретаре П. А. Иваницкий яшь коммунистлар һәм партия членлыгына кандидатлар белән даими эшләү кирәклеген билгеләп узды. Хафизов исемендәге колхоз парткомы секретаре М. И. Җәлалов партия сафларын тулыландыруны бары ирекле нигездә алып бару кирәклеген ассызыклап үтте. КПСС райкомының партия-оештыру һәм кадрлар белән эшләү бүлеге мөдире Ф. Ш. Галимов бүгенге көндә район партия оешмасының картая баруына, хәлне төзәтү өчен аларны яшьләр исәбенә тулыландыра бару, яшь коммунистлар белән эшләү кирәклегенә басым ясады. АПОның хәзерләү һәм аларның сыйфаты буенча баш дәүләт инспекторы Н. И. Фомин яшь коммунистлар мәктәпләренең эшен җанландыру турында тәкъдим кертте.

Бу мәсьәлә буенча кабул ителгән карарда башлангыч партия оешмалары секретарьларының КПСС сафларына кабул итү һәм партия сафларын ныгыту өлкәсендә яшәп килгән кимчелекләрне төзәтү, бу эшне КПССның XXVII съезды күрсәтмәләре, программа һәм устав таләпләре нигезендә үткәрү кирәклегенә басым ясала. Партия сафларына кабул итүдә кешенең үзгәртеп коруларга, хәбәрдарлыкка, тәнкыйтькә һәм үзтәнкыйтькә мөнәсәбәте, үзенә йөкләтелгән участокта конкрет эшләре төп кретерий булып торырга тиеш. Моның өчен

терлекчелек продуктлары партия сафларына кабул

итү барышында һәр кешегә индивидуаль якын килү, аның мораль, политик һәм эшлеклелек сыйфатларын һәрьяклап өйрәнү, гаризасын партия группаларында һәм цех партоешмаларында хезмәт коллективы вәкилләре катнашында карау, рекомендацияләр бирү вакытында формализмга һәм принципсызлыкка юл куюларны киметү зарури. Һәр партия оешмасында яшь коммунистларга җитештерү һәм иҗтимагый характердагы конкрет порученниеләр бирү, аларның үтәлешен даими контроль астына алу, кандидатлык стажын үтүдә системалы рәвештә отчетларын тыңлау, яшь коммунистларны устав буенча билгеләнгән хокукларын эштә кулланырга өйрәтү, йөз һәм аннан да күбрәк КПСС членнары булган эре партия оешмаларында яшь коммунистлар мәктәпләре оештыру, партия члены исеменә тап төшерүчеләрдән арыну буенча даими эш алып бару кирәклеге күрсәтелде.

Утырышта шулай ук промышленность предприятиеләре һәм оешмалары арасында барган социалистик ярыш йомгаклары турындагы һәм башка карарлар расланды.

Бюро бер төркем коммунистларның персональ эшен тикшерде. Ул «Төрнәс» совхозыннан А. А. Дергунов, В. Н. Ксенофонтова иптәшләрне КПСС сафларыннан чыгару турында башлангыч партия оешмасының карарын көчендә калдырды. «Заветы Ильича» колхозыннан М. Н. Ворковны партиядән чыгару турындагы башлангыч партоешма карары да үзгәрешсез калдырылды.

„Кылларның моңлы тавышы“

Гитара —үзенең табигате буенча искиткеч гаҗәп инструмент. Гитара серләрен белүче, аның белән якыннан, яратып аралашучы кешеләр дә үзенчәлекле. Чөнки алар аның кылларын бер-бер артлы чиертеп кәефләрен һәм хәтта хисләрен дә белдерә алалар. Әлбәттә, тәҗрибәле гитарачы үзенең уены белән бергә шул моң дәрьясына, хыял дингезенә алып керергә, башта төрле фикерләр тудырырга сәләтле. Һәм шуңа кем никадәр сәләтле икәнлеген «Кылларның моңлы тавышы»... смотр-конкурсы ачыклаячак. Программа гитара тавышы астында романслар, авторлар һәм эстрада җырлары булуын күздә тота. Смотрда катнашучылар икедән ким булмаган музыкаль номер хәзерлиләр (жанр чикләнми).

Компетентлы жюри сезнең осталыгыгызны бәяләр һәм бүләкләр билгеләр. Конкурста катнашу турында январь азагына кадәр ВЛКСМ райкомына - (мәктәпләр бүлеге, телефон 2—15—96) хәбәр итегез.

Бу кичәдә тамашачыларны башкаручылар белән очрашу бәхете генә түгел, ә В. И. Ленин исемендәге балалар фонды файдасына куелган ярдәм күрсәтү актында да катнашу көтә.

Ул 2 февральдә кичке сәгать 7 дә район культура йортында уздырылачак.

С. АПЫШКОВА.

Беренче, тик соңгысы түгел...

Иң оста ташчы кем булыр? Бу сорау стадионда барган төзелештәге һөнәр осталыгына конкурста катнашучы ташчыларны, тикшерүче һәм кабул итүче комиссия членнарын биш көн буе җилкендереп, бер максатка тупланган ярыш атмосферасы биреп торды. (Конкурс турында газетабызның 7 нче санында, 12 январь, 1990 ел язылган иде). Конкурска карата җитәкчеләрнең һәм шулай ук һөнәр ияләренең кызыксынучанлыгы гаҗәп түгел. Бу зур объект өстендә күпсанлы ташчылар белән үткәрелгән иң беренче конкурс иде. Ул үзенең әһәмияте ягыннан файдалы, күзгә күренә торган эш буларак, иң беренче кызыл өмәләрне хәтерләтте. Конкурс тиз дә сыйфатлы да эшләү, үз һөнәреңне белүеңне күрсәтү мөмкинлеге тудырды, кешене эше буенча бәяләүгә өстенлек бирде. Әлбәттә, зур көрәштә җиңгән ташчы —оешмасы өчен дә зур горурлык.

Нәтиҗәләр чыгарган көнне ташчылары катнашкан төзелеш оешмалары җитәкчеләре, конкурсны оештыручылар чакырылган иде. Нәтиҗәләр белән тикшерү комиссиясе председателе М. Генералова таныштырды. 17 ташчы арасында кемнәр соң иң осталары? Аларның беренче икесе 53 нче төзүмонтаж идарәсеннән булдылар. Билгеле, идарәнең начальнигы Ә. К. Кәрамуллинга үзенең ташчылары җиңүче булуын күрү бик шатлыклы вакыйга иде. Бу ике ташчы оешмада әле күптән түгел эшләсәләр дә, конкурста үзләрен иң яхшы яктан күрсәттеләр.

Менә алар:

А. А. МОИСЕЕВ— 12,35 куб метр күләмендә таш өйде, сыйфат буенча иң беренче урында. Районда беренче ташчы исеменә лаек булучыга бүләк итеп кер юу машинасы бирелде. Бу җиңүдә ярдәмчеләрнең дә өлеше бар. 99 нчы СПТУ укучылары И. Зыятдинов һәм Д. Зайцев биш көнлек хезмәтләре өчен стена сәгатьләре белән бүләкләнделәр.

М. М. КАМИЛОВ— 13,15 куб метр күләмдә эш башкарды, икенче урынга чыкты һәм тузан суырткыч алды. Аның ярдәмчеләре А. Барышов һәм А. Вәлиев.

Җ. А. АЛТЫНБАЕВ —ремонт-төзелеш участагы ташчысы. 13,06 кубметр күләмендә эш башкарып, өченче урынга чыкты һәм электр самовары белән бүләкләнде. Ә ярдәмчеләре С. Пустовет һәм С. Филиппов иделәр. Ташчылар, СПТУдан килгән ярдәмчеләр, кранчылар, тракторчылар, шоферлар —берсе дә янда калмады, һәркайсына истәлекле бүләкләр бирелде.

Конкурсны оештыруда һәм аның уңышлы баруында ВЛКСМ райкомы да күп көч куйды. Ә бүләкләргә ремонт-төзелеш участогыннан 1500 сум акча бүленде. Тантана көнне ташчылар һәм конкурсны оештыручыларны КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. Морадыймов җылы котлады һәм рәхмәт белдерде. Монда яңгыраган сүзләр, котлаулар, бигрәк тә төзүче хезмәтен зур бәяләү ташчыларның, аеруча укучыларның хәтеренә уелып калыр.

Беренче коймак төерле була диләр. Һөнәр осталыгына беренче конкурста шома гына бармады. Ул көннәрдә табигать тә үч иткәндәй көннәрне 30 градус суыкта тотты. Шул сәбәпле булса кирәк, ташчыларны җыю да бик җиңел булмады, тик соңыннан килгәннәренә беркем дә үкенмәде».

«Беренче көнне эшне төштән соң гына башладык... Икенче көнне оешканлык әйбәтрәк, тик измә булмау аркасында өч сәгать буе тик тордык...». Бу юлларны М. Генералова конкурс көндәлегендә яза. Соңгы көннәрдә төзү материаллары, измә китерү җайга салынды. Тик җаваплы оешмаларның күмәк алынган эшкә вакытында игътибар бирмәве аркасында, план буенча 230 куб метр күләмендә стена өелергә тиеш булса, барлыгы 175 куб метр күләмендә генә өелде. Моның сәбәпләрен төзелешнең барышына җаваплылыкны үз өстенә алучы ремонт-төзелеш участогы начальнигы С. Г. Мөлеков болай аңлата:

«План буенча уртача көнлек норма 1,4 куб метр каралган иде һәм ташчылар шул кадәр, хәтта артыграк та эшли ала иделәр. Тик өзеклекләр аркасында аларның һәркайсына 0,9 куб метр гына төште һәм 5 көн эчендә 5 метр стена өеләсе урында 4,40 метр гына өелде».

Шуңа карамастан, конкурс оешкан төстә күпсанлы ташчылар белән эшләү, аларга төзү материаллары, измә китереп өлгерү, төзелешне оператив төстә алып бару мөмкинлекләрен күрсәтте һәм шул яктан ташчылар, мастерлар өчен тәҗрибә алу дәресе дә булды.

Ә хәзергә оста һөнәр ияләрен котлыйсы, аларның конкурста гына түгел, торак йортлар һәм башка объектлар салганда да оперативлык һәм сыйфат турында кайгыртып эшләүләрен телисе килә.

Ф. ГАЛИМОВА.

БЕЛДЕРҮЛӘР

Октябрь райпосының азык-төлек комбинаты ЗИЛ-157 бортлы машинасын ГАЗ-53 яки ГАЗ-52 машинасына алмаштыра.

Түбәндәге адрес буенча мөрәҗәгать итәргә: Норлат шәһәре, Заводская урамы, 31, телефоннар: 2—18—04, 2—21—15.

x x x

Норлат-Октябрь карьерына даими эшкә КрАз машинасына шофер кирәк.

Белешмәләр —2—27—44 телефоны буенча.

x x x

Октябрь райпосының азык комбинаты халыктан килограммы 50 тиенгә һәм чистартылганын 60 тиенгә суган җыя.

Түбәндәге адрес буенча мөрәҗәгать итәргә: Телефоннар: 2—21—15, 2—16—04.

x x x

МСОның 1 нче ПМКсына даими эшкә квалификацияле (3—4 разрядлы) ташчылар кирәк. Түләү— эш башыннан-премиаль, 15 процент район коэффициенты өстәлә. Бер оешмада эшләгән өчен еллык өстәмә түләү бар. Мохтаҗлар бер ел эчендә квартира, балалар бакчасында урын белән тәэмин ителәчәк, буйдакларга тулай торактан урын бирелә.

Белешмәләр өчен телефоннар: 2—28—64 һәм 2—12—44.

АДМИНИСТРАЦИЯ.

Норлат-Октябрь икмәк заводына ашыгыч рәвештә, эшкә баш механик (айлык хезмәт хакы 170 сум һәм премия өстәлә), инженер-төзүче (200 сум һәм премия), вакытлы-премиаль түләү белән ярдәмче эшчеләр, слесарь-төзәтүчеләр кирәк.

Кадрлар бүлегенә, яки икмәк заводының администрациясенә мөрәҗәгать итәргә.

Редактор урынбасары
Р. З. АЙЗАТУЛЛИН.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000. Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: редактор—2—12—14, 2—22—81, редактор урынбасары һәм җаваплы секретарь—2—10—44, рус теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары—2—14—16, чуваш теленә тәрҗемә буенча редактор урынбасары —2—15—63, агропромышленность бүлеге—2—22—51, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания Хәйретдинова җыйды. Асия Моратханова верстка ясады. Клара Бобкова басты. Корректор—Зөлфия Вәлиева.

Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТАССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Норлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 11. Тираж 3.851.